

Protokol br. 8 uz Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda

Beč, 19. mart 1985. godine

Države članice Vijeća Evrope, potpisnice ovog Protokola uz Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda potpisanog u Rimu 4. novembra 1950. godine (u daljem tekstu: Konvencija),

Uzimajući u obzir da je poželjna izmjena i dopuna određenih odredbi Konvencije s ciljem unapređenja i posebno ubrzavanja postupka Evropske komisije za ljudska prava,

Uzimajući u obzir da su također preporučljive izmjene i dopune određenih odredbi Konvencije koje se odnose na postupak Evropskog suda za ljudska prava,

Saglasile su se o sljedećem:

Član 1.

Postojeći tekst člana 20. Konvencije postaje stav 1. tog člana i dopunjuje se sa sljedeća četiri stava:

„2. Komisija zasjeda u punom sastavu. Ona, ipak, može formirati sudska vijeća pri čemu svako od njih ima najmanje sedam članova. Sudska vijeća mogu razmatrati predstavke koje su podnesene u skladu sa članom 25. ove Konvencije s kojima se može postupati na osnovu utvrđene sudske prakse ili koje ne utiču na tumačenje ili primjenu Konvencije. U skladu sa ovim ograničenjem i odredbama stava 5. ovog člana, sudska vijeća koriste sve ovlasti koje su Konvencijom dodijeljene Komisiji.

Član Komisije koji je izabran u odnosu na visoku stranu ugovornicu protiv koje je podnesena predstavka ima pravo biti sudija u sudskom vijeću kojem je ta predstavka upućena.

3. Komisija može osnovati odbore, pri čemu svaki od njih ima najmanje tri člana, sa ovlastima, koje se vrše jednoglasnom odlukom, da proglase neprihvatljivom ili izbace sa svog spiska predmeta predstavku koja je podnesena u skladu sa članom 25, a kada se takva odluka može donijeti bez daljnjeg razmatranja.

4. Vijeće ili odbor u bilo kojem trenutku mogu se odreći nadležnosti u korist Komisije u plenarnom sazivu, koja također može narediti da joj se dostave sve predstavke koje su podnesene Vijeću ili odboru.

5. Samo Komisija u plenarnom sazivu može koristiti sljedeće ovlasti:

- a. razmatranje predavki koje su podnesene u skladu sa članom 24;
- b. podnošenje predmeta Sudu u skladu sa članom 48. a;
- c. sastavljanje poslovnika o radu u skladu sa članom 36.“

Član 2.

Član 21. Konvencije dopunjava se sljedećim trećim stavom:

„3. Kandidati moraju imati visoki moralni ugled i moraju ili imati kvalifikacije koje su potrebne za vršenje visokih sudskih funkcija ili biti osobe priznate stručnosti u nacionalnom ili međunarodnom pravu.“

Član 3.

Član 23. Konvencije dopunjava se sljedećom rečenicom:

„Tokom svog mandata oni ne smiju vršiti nijednu funkciju koja nije u skladu s njihovom nezavisnosti i objektivnosti kao članova Komisije ili zahtjevima ove funkcije.“

Član 4.

Tekst člana 28. Konvencije, uz neke izmjene, postaje stav 1. tog člana i tekst člana 30, uz neke izmjene, postaje stav 2. Novi tekst člana 28. glasi:

„Član 28.

1. U slučaju da Komisija prihvati predstavku koja joj je podnesena:

a. s ciljem utvrđivanja činjenica, Komisija zajedno sa predstavnicima stranaka razmatra predstavku i, po potrebi, preduzima istragu za čiju djelotvornu provedbu date države obezbjeđuju sve neophodne kapacitete, nakon razmjene mišljenja sa Komisijom;

b. istovremeno stavlja se na raspolaganje stranama u pitanju s ciljem osiguravanja prijateljskog poravnania predmeta zasnovanog na poštivanju ljudskih prava definisanih ovom Konvencijom;

2. Ako Komisija uspije postići prijateljsko poravnanje, sastavlja izvještaj koji se šalje datoj državi, Komitetu ministara i generalnom sekretaru Vijeća Evrope za objavljivanje. Taj izvještaj ograničava se na kratku izjavu o činjenicama i postignutom rješenju.“

Član 5.

U prvom stavu člana 29. Konvencije riječ „jednoglasno“ zamjenjuje se riječima „dvotrećinskom većinom svojih članova.“

Član 6.

Sljedeća odredba umeće se u Konvenciju:

„Član 30.

1. Komisija može u bilo kojoj fazi postupka odlučiti da izbací predstavku sa svog spiska predmeta kada okolnosti vode do zaključka:

a. da podnosilac predstavke ne namjerava nastaviti s postupkom, ili

b. da je predmet riješen, ili

c. da iz bilo kojeg razloga, koji utvrdi Komisija, nastavak razmatranja predstavke više nije opravdan.

Ipak, Komisija nastavlja sa razmatranjem predstavke ako poštivanje ljudskih prava definisanih ovom Konvencijom to nalaže.

2. Ako Komisija odluči izbaciti predstavku sa svog spiska nakon što je prihvatila, sastavlja izvještaj koji sadrži izjavu o činjenicama i odluci kojom se izbacuje predstavka zajedno sa razlozima tog čina. Izvještaj se dostavlja strankama kao i Komitetu ministara na informisanje. Komisija može objaviti izvještaj.

3. Komisija može odlučiti da vrati predstavku na svoj spisak predmeta ako smatra da okolnosti opravdavaju takav postupak.“

Član 7.

U članu 31. Konvencije, stav 1. glasi:

„1. Ako razmatranje predstavke nije okončano u skladu sa članovima 28. (stav 2.), 29. ili 30, Komisija sastavlja izvještaj o činjenicama i iznosi svoje mišljenje o tome da li utvrđene činjenice ukazuju na to da data država krši svoje obaveze prema Konvenciji. Pojedinačna mišljenja članova Komisije o ovom pitanju mogu se navesti u izvještaju.“

Član 8.

Član 34. Konvencije glasi:

„U skladu sa odredbama članova 20. (stav 3.) i 29., Komisija donosi svoje odluke većinom glasova članova koji su prisutni i glasaju.“

Član 9.

Član 40. Konvencije dopunjava se sljedećim sedmim stavom:

„7. Članovi Suda su sudije i obavljaju svoju dužnost kao pojedinci. Tokom svog mandata ne smiju vršiti nikakvu funkciju koja nije u skladu sa njihovom nezavisnosti i objektivnosti kao članova Suda ili zahtjevima ove funkcije.“

Član 10.

Član 41. Konvencije glasi:

„Sud bira svog predsjednika i jednog ili dva potpredsjednika na period od tri godine. Oni mogu biti ponovo izabrani.“

Član 11.

U prvoj rečenici člana 43. Konvencije, riječ „sedam“ zamjenjuje se riječju „devet“.

Član 12.

1. Ovaj Protokol otvoren je za potpisivanje svim državama članicama Vijeća Evrope potpisnicama Konvencije, koje mogu dati saglasnost da budu obavezane:

a. potpisom bez rezerve u pogledu ratifikacije, prihvatanja ili odobrenja, ili

b. potpisom koji podliježe ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju nakon čeka slijedi ratifikacija, prihvatanje ili odobrenje.

2. Instrumenti ratifikacije, prihvatanja ili odobrenja deponuju se kod Generalnog sekretara Vijeća Evrope.

Član 13.

Ovaj Protokol stupa na snagu prvog dana u mjesecu nakon isteka roka od tri mjeseca od datuma kada su sve članice Konvencije dale saglasnost da budu obavezane Protokolom u skladu s odredbama člana 12.

Član 14.

Generalni sekretar Vijeća Evrope obavještava sve države članice Vijeća o:

- a. svim potpisima;
- b. deponovanju svih instrumenata ratifikacije, prihvatanja ili odobravanja;
- c. datumu stupanja na snagu ovog Protokola u skladu sa članom 13;
- d. svim drugim radnjama, obavještenjima ili komunikaciji koje se odnose na ovaj Protokol.

Potvrđujući navedeno, dolje potpisani, propisno ovlašteni u tu svrhu, potpisali su ovaj Protokol.

Sačinjeno u Beču, dana 19. marta 1985. godine, na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu su oba teksta jednako vjerodostojna, u jednom primjerku deponuje se u arhiv Vijeća Evrope. Generalni sekretar Vijeća Evrope dostavlja ovjerene primjerke svakoj državi članici Vijeća Evrope.

Protokol br. 8 uz Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda

Beč, 19. ožujak 1985. godine

Države članice Vijeća Europe, potpisnice ovog Protokola uz Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda potpisanog u Rimu 4. studenog 1950. godine (u daljnjem tekstu: Konvencija),

Uzimajući u obzir da je poželjna izmjena i dopuna određenih odredbi Konvencije s ciljem unaprjeđenja i posebice ubrzavanja postupka Europske komisije za ljudska prava,

Uzimajući u obzir da su također preporučljive izmjene i dopune određenih odredbi Konvencije koje se odnose na postupak Europskog suda za ljudska prava,

Suglasile su se o sljedećem:

Članak 1.

Postojeći tekst članka 20. Konvencije postaje stavak 1. tog članka i dopunira se sa sljedeća četiri stavka:

„2. Komisija zasjeda u punom sastavu. Ona, ipak, može formirati sudbena vijeća pri čemu svako od njih ima najmanje sedam članova. Sudbena vijeća mogu razmatrati predstavke koje su podnesene sukladno članku 25. ove Konvencije s kojima se može postupati na temelju utvrđene sudbene prakse ili koje ne utječu na tumačenje ili primjenu Konvencije. Sukladno ovim ograničenjem i odredbama stavka 5. ovog članka, sudbena vijeća koriste sve ovlasti koje su Konvencijom dodijeljene Komisiji.

Član Komisije koji je izabran u odnosu na visoku stranu ugovornicu protiv koje je podnesena predstavka ima pravo biti sudac u sudbenom vijeću kojem je ta predstavka upućena.

3. Komisija može osnovati odbore, pri čemu svaki od njih ima najmanje tri člana, sa ovlastima, koje se vrše jednoglasnom odlukom, da proglase neprihvatljivom ili izbace sa svog spiska predmeta predstavku koja je podnesena sukladno članku 25, a kada se takva odluka može donijeti bez daljnjeg razmatranja.

4. Vijeće ili odbor u bilo kojem trenutku mogu se odreći nadležnosti u korist Komisije u plenarnom sazivu, koja također može narediti da joj se dostave sve predstavke koje su podnesene Vijeću ili odboru.

5. Samo Komisija u plenarnom sazivu može koristiti sljedeće ovlasti:

a. razmatranje predavki koje su podnesene sukladno članku 24;

b. podnošenje predmeta Sudu sukladno članku 48. a;

c. sastavljanje poslovnika o radu sukladno članku 36.“

Članak 2.

Članak 21. Konvencije dopunjava se sljedećim trećim stavkom:

„3. Kandidati moraju imati visoki moralni ugled i moraju ili imati kvalifikacije koje su potrebne za vršenje visokih sudbenih funkcija ili biti osobe priznate stručnosti u nacionalnom ili međunarodnom pravu.“

Članak 3.

Članak 23. Konvencije dopunjava se sljedećom rečenicom:

„Tokom svog mandata oni ne smiju vršiti nijednu funkciju koja nije sukladna njihovoj neovisnosti i objektivnosti kao članova Komisije ili zahtjevima ove funkcije.“

Članak 4.

Tekst članka 28. Konvencije, uz neke izmjene, postaje stavak 1. tog članka i tekst članka 30, uz neke izmjene, postaje stavak 2. Novi tekst članka 28. glasi:

„Članak 28.

1. U slučaju da Komisija prihvati predstavku koja joj je podnesena:

a. s ciljem utvrđivanja činjenica, Komisija zajedno sa predstavnicima stranaka razmatra predstavku i, po potrebi, poduzima istragu za čiju djelotvornu provedbu date države obezbjeđuju sve nužne kapacitete, nakon razmjene mišljenja sa Komisijom;

b. istovremeno stavlja se na raspolaganje stranama u pitanju s ciljem osiguravanja prijateljskog poravnanja predmeta zasnovanog na poštivanju ljudskih prava definiranih ovom Konvencijom;

2. Ako Komisija uspije postići prijateljsko poravnanje, sastavlja izvješće koje se šalje datoj državi, Komitetu ministara i Glavnom tajniku Vijeća Europe za objavljivanje. To izvješće ograničava se na kratku izjavu o činjenicama i postignutom rješenju.“

Članak 5.

U prvom stavku članka 29. Konvencije riječ „jednoglasno“ zamjenjuje se riječima „dvotrećinskom većinom svojih članova.“

Članak 6.

Sljedeća odredba umeće se u Konvenciju:

„Članak 30.

1. Komisija može u bilo kojoj fazi postupka odlučiti da izbací predstavku sa svog spiska predmeta kada okolnosti vode do zaključka:

a. da podnosilac predstavke ne namjerava nastaviti s postupkom, ili

b. da je predmet riješen, ili

c. da iz bilo kojeg razloga, koji utvrdi Komisija, nastavak razmatranja predstavke više nije opravdan.

Ipak, Komisija nastavlja sa razmatranjem predstavke ako poštivanje ljudskih prava definiranih ovom Konvencijom to nalaže.

2. Ako Komisija odluči izbaciti predstavku sa svog spiska nakon što je prihvatila, sastavlja izvješće koje sadrži izjavu o činjenicama i odluci kojom se izbacuje predstavka zajedno sa razlozima tog čina. Izvješće se dostavlja strankama kao i Komitetu ministara na informiranje. Komisija može objaviti izvješće.

3. Komisija može odlučiti da vrati predstavku na svoj spisak predmeta ako smatra da okolnosti opravdavaju takav postupak.“

Članak 7.

U članku 31. Konvencije, stavak 1. glasi:

„1. Ako razmatranje predstavke nije okončano sukladno člancima 28. (stavak 2.), 29. ili 30, Komisija sastavlja izvješće o činjenicama i iznosi svoje mišljenje o tome da li utvrđene činjenice ukazuju na to da data država krši svoje obveze prema Konvenciji. Pojedinačna mišljenja članova Komisije o ovom pitanju mogu se navesti u izvješću.“

Članak 8.

Članak 34. Konvencije glasi:

„Sukladno odredbama članka 20. (stavak 3.) i 29, Komisija donosi svoje odluke većinom glasova članova koji su prisutni i glasaju.“

Članak 9.

Članak 40. Konvencije dopunjava se sljedećim sedmim stavkom:

„7. Članovi Suda su suci i obavljaju svoju dužnost kao pojedinci. Tokom svog mandata ne smiju vršiti nikakvu funkciju koja nije sukladna njihovoj neovisnosti i objektivnosti kao članova Suda ili zahtjevima ove funkcije.“

Članak 10.

Članak 41. Konvencije glasi:

„Sud bira svog predsjednika i jednog ili dva potpredsjednika na period od tri godine. Oni mogu biti ponovno izabrani.“

Članak 11.

U prvoj rečenici članka 43. Konvencije, riječ „sedam“ zamjenjuje se riječju „devet“.

Članak 12.

1. Ovaj Protokol otvoren je za potpisivanje svim državama članicama Vijeća Europe potpiscicama Konvencije, koje mogu dati suglasnost da budu obvezane:

a. potpisom bez pričuve u pogledu ratificiranja, prihvata ili odobrenja, ili

b. potpisom koji podliježe ratificiranju, prihvatu ili odobrenju nakon čeka slijedi ratificiranje, prihvata ili odobrenje.

2. Instrumenti ratificiranja, prihvata ili odobrenja deponiraju se kod Glavnog tajnika Vijeća Europe.

Članak 13.

Ovaj Protokol stupa na snagu prvog dana u mjesecu nakon isteka roka od tri mjeseca od datuma kada su sve članice Konvencije dale suglasnost da budu obvezane Protokolom sukladno odredbama članka 12.

Članak 14.

Glavni tajnik Vijeća Europe obavještava sve države članice Vijeća o:

- a. svim potpisima;
- b. deponiranju svih instrumenata ratificiranja, prihvata ili odobravanja;
- c. datumu stupanja na snagu ovog Protokola sukladno članku 13;
- d. svim drugim radnjama, obavještenjima ili komunikaciji koje se odnose na ovaj Protokol.

Potvrđujući navedeno, dolje potpisani, propisno ovlašteni u tu svrhu, potpisali su ovaj Protokol.

Sačinjeno u Beču, dana 19. ožujka 1985. godine, na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu su oba teksta jednako vjerodostojna, u jednom primjerku deponira se u arhiv Vijeća Europe. Glavni tajnik Vijeća Europe dostavlja ovjerene primjerke svakoj državi članici Vijeća Europe.

Протокол бр. 8 уз Конвенцију за заштиту људских права и основних слобода

Беч, 19. март 1985. године

Државе чланице Савјета Европе, потписнице овог Протокола уз Конвенцију за заштиту људских права и основних слобода потписаног у Риму 4. новембра 1950. године (у даљем тексту: Конвенција),

Узимајући у обзир да је пожељна измјена и допуна одређених одредби Конвенције с циљем унапређења и посебно убрзавања поступка Европске комисије за људска права,

Узимајући у обзир да су такође препоручљиве измјене и допуне одређених одредби Конвенције које се односе на поступак Европског суда за људска права,

Сагласиле су се о сљедећем:

Члан 1.

Постојећи текст члана 20. Конвенције постаје став 1. тог члана и допуњује се са сљедећа четири става:

„2. Комисија засједа у пуном саставу. Она, ипак, може да формира судске савјете при чему свако од њих има најмање седам чланова. Судски савјети могу да разматрају представке које су поднесене у складу са чланом 25. ове Конвенције с којима се може да поступа на основу утврђене судске праксе или које не утичу на тумачење или примјену Конвенције. У складу са овим ограничењем и одредбама става 5. овог члана, судски савјети користе све овласти које су Конвенцијом додијелене Комисији.

Члан Комисије који је изабран у односу на високу страну уговорницу против које је поднесена представка има право да буде судија у судском савјету којем је та представка упућена.

3. Комисија може да оснива одборе, при чему сваки од њих има најмање три члана, са овластима, које се врше једногласном одлуком, да прогласе неприхватљивом или избаце са свог списка предмета представку која је поднесена у складу са чланом 25, а када се таква одлука може да донесе без даљњег разматрања.

4. Савјет или одбор у било којем тренутку могу да се одрекну надлежности у корист Комисије у пленарном сазиву, која такође може да нареди да јој се доставе све представке које су поднесене Савјету или одбору.

5. Само Комисија у пленарном сазиву може да користи сљедеће овласти:

а. разматрање представки које су поднесене у складу са чланом 24;

б. подношење предмета Суду у складу са чланом 48. а;

ц. састављање пословника о раду у складу са чланом 36.“

Члан 2.

Члан 21. Конвенције допуњава се следећим трећим ставом:

„3. Кандидати морају да имају високи морални углед и морају или да имају квалификације које су потребне за вршење високих судских функција или да буду особе признате стручности у националном или међународном праву.“

Члан 3.

Члан 23. Конвенције допуњава се следећом реченицом:

„Током свог мандата они не смију да врше ниједну функцију која није у складу с њиховом независности и објективности као чланова Комисије или захтјевима ове функције.“

Члан 4.

Текст члана 28. Конвенције, уз неке измјене, постаје став 1. тог члана и текст члана 30., уз неке измјене, постаје став 2. Нови текст члана 28. гласи:

„Члан 28.

1. У случају да Комисија прихвати представку која јој је поднесена:

а. с циљем утврђивања чињеница, Комисија заједно са представницима странака разматра представку и, по потреби, предузима истрагу за чију дјелотворну provedбу дате државе обезбјеђују све неопходне капацитете, након размјене мишљења са Комисијом;

б. истовремено ставља се на располагање странама у питању с циљем осигуравања пријатељског поравнања предмета заснованог на поштивању људских права дефинисаних овом Конвенцијом;

2. Ако Комисија успије да постигне пријатељско поравнање, саставља извјештај који се шаље датој држави, Комитету министара и Генералном секретару Савјета Европе за објављивање. Тај извјештај ограничава се на кратку изјаву о чињеницама и постигнутом рјешењу.“

Члан 5.

У првом ставу члана 29. Конвенције ријеч „једногласно“ замјењује се ријечима „двотрећинском већином својих чланова.“

Члан 6.

Сљедећа одредба умеће се у Конвенцију:

„Члан 30.

1. Комисија може у било којој фази поступка да одлучи да избаци представку са свог списка предмета када околности воде до закључка:

а. да подносилац представке не намјерава да настави с поступком, или

б. да је предмет ријешен, или

ц. да из било којег разлога, који утврди Комисија, наставак разматрања представке више није оправдан.

Ипак, Комисија наставља са разматрањем представке ако поштивање људских права дефинисаних овом Конвенцијом то налаже.

2. Ако Комисија одлучи да избаци представку са свог списка након што је прихватила, саставља извјештај који садржи изјаву о чињеницама и одлуци којом се избацује представка заједно са разлозима тог чина. Извјештај се доставља странкама као и Комитету министара на информисање. Комисија може да објави извјештај.

3. Комисија може да одлучи да врати представку на свој списак предмета ако сматра да околности оправдавају такав поступак.“

Члан 7.

У члану 31. Конвенције, став 1. гласи:

„1. Ако разматрање представке није окончано у складу са члановима 28. (став 2.), 29. или 30, Комисија саставља извјештај о чињеницама и износи своје мишљење о томе да ли утврђене чињенице указују на то да дата држава крши своје обавезе према Конвенцији. Појединачна мишљења чланова Комисије о овом питању могу да се наведу у извјештају.“

Члан 8.

Члан 34. Конвенције гласи:

„У складу са одредбама чланова 20. (став 3.) и 29, Комисија доноси своје одлуке већином гласова чланова који су присутни и гласају.“

Члан 9.

Члан 40. Конвенције допуњава се следећим седмим ставом:

„7. Чланови Суда су судије и обављају своју дужност као појединци. Током свог мандата не смију да врше никакву функцију која није у складу са њиховом независности и објективности као чланова Суда или захтјевима ове функције.“

Члан 10.

Члан 41. Конвенције гласи:

„Суд бира свог предсједника и једног или два потпредсједника на период од три године. Они могу да буду поново изабрани.“

Члан 11.

У првој реченици члана 43. Конвенције, ријеч „седам“ замјењује се ријечју „девет“.

Члан 12.

1. Овај Протокол отворен је за потписивање свим државама чланицама Савјета Европе потписницама Конвенције, које могу да дају сагласност да буду обавезане:

а. потписом без резерве у погледу ратификације, прихватања или одобрења, или

б. потписом који подлијеже ратификацији, прихватању или одобрењу након чека слиједи ратификација, прихватање или одобрење.

2. Инструменти ратификације, прихватања или одобрења депонују се код Генералног секретара Савјета Европе.

Члан 13.

Овај Протокол ступа на снагу првог дана у мјесецу након истека рока од три мјесеца од датума када су све чланице Конвенције дале сагласност да буду обавезане Протоколом у складу с одредбама члана 12.

Члан 14.

Генерални секретар Савјета Европе обавјештава све државе чланице Савјета о:

- а. свим потписима;
- б. депоновању свих инструмената ратификације, прихватања или одобравања;
- ц. датуму ступања на снагу овог Протокола у складу са чланом 13;
- д. свим другим радњама, обавјештењима или комуникацији које се односе на овај Протокол.

Потврђујући наведено, доље потписани, прописно овлаштени у ту сврху, потписали су овај Протокол.

Сачињено у Бечу, дана 19. марта 1985. године, на енглеском и француском језику, при чему су оба текста једнако вјеродостојна, у једном примјерку депонује се у архив Савјета Европе. Генерални секретар Савјета Европе доставља овјерене примјерке свакој држави чланици Савјета Европе.